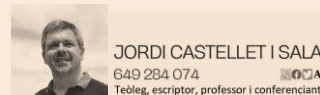

Rivers of Babylon

En plena canícula, us proposo escoltar de nou aquest èxit disco, que va triomfar als anys 70 i 80 del segle passat. Revisiteu-lo per un moment ni que sigui a Youtube. El més sorprenent és que es tracta de la lletra d'un salm bíblic, concretament el número 137. Dit breument, la gent es va passar hores ballant un salm inspirat per Déu, per obra i gràcia de Boney M, un tema que va entrar en moltes cases perquè que les caixes d'estalvis regalaven la cinta de casset, destinada a rodar infinitament en els aparells de l'època. Sí, donaven discos, vinils, cassetes, llibres; qui se'n recorda? Avui, les caixes ja no existeixen, els bancs cobren per guardar els diners i ni se'ls acudiria de regalar res als esforçats estalviadors. En canvi, sembla que els vinils han tornat, però els cassetes s'esperen tancats en capsles plenes de pols.

«*Rivers of Babylon*», melodia enganxadissa, ballable, que encara presenta molt atractiu, malgrat ser musicalment molt simple; així són els temes pop. El que sorprèn encara més serà que es tracti d'un tema més aviat tràgic en la seva lletra, quan en canvi la música que l'acompanya resulta alegre, molt divertida i totalment ballable, encara avui. Diu així la lletra original en anglès: «*By the rivers of Babylon, there we sat down. Yeah, we wept, when we remembered Zion (2). There the wicked carried us away in captivity required from us a song. Now how shall we sing the Lord's song in a strange land? (2) Yeah. Let the words of our mouth and the meditation of our heart be acceptable in thy sight here tonight (2).*»

Ara traduïm-la en català: « Vora els rius de Babilònia, ens assèiem. Oh sí, ploràvem, quan recordàvem Sió (2). Allí els malvats, que ens havien portat a la captivitat, ens demanàvem que entonéssim un cant! Com podíem cantar cants del Senyor en una terra estrangera? (2)

Sí! Feu que les paraules de la nostra boca i la meditació del nostre cor siguin acceptables a la vostra presència aquí aquesta nit (2).»

El salm 137 però, expressa la lamentació i el ressentiment del poble jueu, que es troba en l'exili de Babilònia, després de la conquesta, saqueig i destrucció de Jerusalem el 607 aC a mans de Nabucodonosor. *Rivers of Babylon* no son altres que el Tigris i l'Èufrates, on d'altra banda es va forjar una de les civilitzacions més antigues i evolucionades de l'antiguitat, un territori corresponent majoritàriament a l'actual Iraq, que es va trobar tristament a la primera plana de les notícies a finals del segle

passat a causa de les guerres del Golf Pèrsic.

El poema de lamentació conté un to fortament imprecatori, és a dir, que crida a la maledicció de la venjança contra els qui han causat aquella desgràcia en els pobres i humils creients jueus exiliats a Babilònia. Els darrers versets, sovint elidits en la seva recitació en la litúrgia a causa d'aquest to malèfic, demana no obstant la

devastació i la desgràcia per als babilonis.

Són els versets 7 al 9: «⁷Recorda't, Senyor, com parlaven els d'Edom el dia que caigué Jerusalem: "Arraseu-la, arraseu-la arran dels fonaments!"

⁸Babilònia, com seràs devastada! Feliç el qui et farà el que tu ens vas fer a nosaltres!

⁹Feliç el qui et prendrà les criatures per esclafar-les a la roca!» Nogensmenys, aquest passatge forma part del text sencer i, per tant, se li atribueix igualment la inspiració divina, o sigui que en acabat es pot ben dir allò de «Paraula de Déu!» però

no tant, perquè des de molt antic, l'Església ha considerat que millor es deixessin de banda aquestes imprecacions, no corresponents amb la voluntat de Crist.

En fi, «*Rivers of Babylon*» de Boney M amaga un missatge teològic important, com és la descoberta per part del poble creient d'Israel, que viu una època de desgràcia en l'exili en aquelles terres de l'Orient Mitjà, que Déu es trobarà a tot arreu on hi hagi un cor humà que el vulgui rebre. Abans d'aquella experiència del segle vii aC, els déus tan sols podien actuar en el seu propi territori. Trobar-se'n lluny era, per al creient, ser a l'infern, lluny de Déu, de la seva presència i de la seva protecció. A més, el sentit cristià ha passat pàgina dels sentiments de venjança, de violència i crueltat que amaguen aquests tipus de textos que, molt encertadament, no apareixen tampoc en les versions musicals modernes. No obstant, es pot entendre com els impulsos humans més primitius sovint s'escolen entre les lletres bíbliques, de manera que l'ésser humà ha d'aprendre encara qui és en la seva essència el Déu veritable.

Així, el concepte, la idea i l'experiència de Déu, digui's com es vulgui, es troba en una constant evolució, de manera que la història de la humanitat es pot entendre com la història divina. Déu evoluciona en l'experiència i en el coneixement humans. Acostar-se a la seva veritable identitat significarà una millora de la humanitat: un món on regni el bé, el dret, la pau i la justícia, sense diferències d'estrats socials ni econòmics, ni de races o credos. Conèixer de debò la revelació ajudaria a l'avenç d'una humanitat més justa, rica, desenvolupada i pacífica.

JORDI CASTELLET I SALA

649 284 074

Tel·lèg, escriptor, professor i conferenciant

